

Αθήνα, 28 Μαΐου 2014

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Εκπόνηση από κοινού μελέτης των ΡΑΕ, ΑΔΜΗΕ και ΛΑΓΗΕ με τίτλο:

«Βασικές Αρχές Σχεδιασμού και Χρονοδιάγραμμα Ενεργειών (Roadmap) για την Προσαρμογή της Εγχώριας Αγοράς Ηλεκτρισμού στις Απαιτήσεις του Target Model»

Κατά τα τελευταία 25 χρόνια έχουν αναπτυχθεί χονδρεμπορικές αγορές ηλεκτρισμού σε όλες τις χώρες της Ευρώπης, προκειμένου να εξυπηρετήσουν την ανταγωνιστική λειτουργία του τομέα ηλεκτρικής ενέργειας και να προσφέρουν στους Ευρωπαίους καταναλωτές υπηρεσίες και προϊόντα σε τιμές που να αντανακλούν, με τον πιο αποδοτικό τρόπο, το πραγματικό κόστος της ενέργειας. Η Ευρωπαϊκή Ένωση, αναγνωρίζοντας τα πλεονεκτήματα που παρουσιάζει η λειτουργία μιας ενιαίας εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας (η οποία δεν μπορούσε μέχρι πρόσφατα να επιτευχθεί, λόγω της διαφορετικής αρχιτεκτονικής των αντίστοιχων εθνικών αγορών) ανέπτυξε το λεγόμενο Μοντέλο Στόχο (EU Target Model), με το οποίο συγκροτείται κοινή οργάνωση των ευρωπαϊκών αγορών ηλεκτρικής ενέργειας, σε κάθε χρονικό επίπεδο, από τη λειτουργία προθεσμιακών και προ-ημερήσιων αγορών μέχρι και τη λειτουργία ενδο-ημερήσιων αγορών και αγορών υπηρεσιών εξισορρόπησης. Βάση για το σχεδιασμό των ανωτέρω αποτελεί η συντονισμένη προσέγγιση στη διαχείριση και τον καταμερισμό της μεταφορικής ικανότητας στις ηλεκτρικές διασυνδέσεις.

Η ΡΑΕ, από κοινού με το Διαχειριστή του Συστήματος, ΑΔΜΗΕ Α.Ε., και το Λειτουργό της Αγοράς, ΛΑΓΗΕ Α.Ε, στο πλαίσιο της τριμερούς Ομάδας Εργασίας που λειτουργεί για την εναρμόνιση της Ελληνικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας με το Ευρωπαϊκό Μοντέλο Στόχο, ανέθεσαν, τον Απρίλιο του 2014, σε διεθνή Σύμβουλο⁽¹⁾ την εκπόνηση μελέτης με θέμα «Βασικές Αρχές Σχεδιασμού και Χρονοδιάγραμμα Ενεργειών

⁽¹⁾ Το έργο ανέλαβε η διεθνής εταιρεία συμβούλων ECCO International Inc., στην ομάδα έργου της οποίας συμμετέχουν μέλη ΔΕΠ και επιστημονικό προσωπικό του Εργαστηρίου Συστημάτων Ηλεκτρικής Ενέργειας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Η ECCO International έχει μακρά εμπειρία σε θέματα ενεργειακής πολιτικής, σχεδιασμού και υλοποίησης ενεργειακών αγορών, χονδρεμπορικών αλλά και λιανικής, με εταιρικούς πελάτες στη Δυτική και Ανατολική Ευρώπη, τη Βόρεια και Νότια Αμερική, καθώς και την Ασία.

(Roadmap) για την Προσαρμογή της Εγχώριας Αγοράς Ηλεκτρισμού στις Απαιτήσεις του Ευρωπαϊκού Μοντέλου Στόχου».

Η μελέτη αυτή, που περιλαμβάνει τρεις (3) φάσεις, θα παρουσιάσει αναλυτικά και τεκμηριωμένα, έναν ολοκληρωμένο επανασχεδιασμό της εγχώριας χονδρεμπορικής αγοράς (ανά χρονικό επίπεδο) και θα προτείνει ένα αναλυτικό Πρόγραμμα Δράσης/Οδηγό, μέσω του οποίου οι τρεις συμμετέχοντες φορείς (ΡΑΕ-ΑΔΜΗΕ-ΛΑΓΗΕ) θα αναλάβουν να υλοποιήσουν συγκεκριμένες δράσεις και πρωτοβουλίες, ο καθένας στον τομέα ευθύνης του, αλλά και οι τρεις μαζί με συνέργειες, για την ομαλή και αποδοτική προσαρμογή της εγχώριας αγοράς ηλεκτρισμού στις απαιτήσεις του Μοντέλου Στόχου, σύμφωνα με το προαναφερθέν αναλυτικό πρόγραμμα.

Ο Σύμβουλος, έχοντας ήδη ολοκληρώσει την πρώτη Φάση του Έργου, κατά τη διάρκεια της οποίας αξιολόγησε την υφιστάμενη κατάσταση, καθώς και προηγούμενες σχετικές μελέτες αναφορικά με τις εναλλακτικές λύσεις που θα μπορούσαν να εφαρμοστούν στη χώρα μας⁽²⁾, προχώρησε σε ποιοτική ανάλυση και αξιολόγηση των διαφόρων τεχνικών συνιστωσών και κατέληξε σε μία προτεινόμενη αρχιτεκτονική, οι συνιστώσες της οποίας συνδυαστικά παρουσιάζουν τα περισσότερα πλεονεκτήματα για την Ελληνική αγορά.

Οι γενικοί άξονες της προτεινόμενης λύσης περιλαμβάνουν:

- 1) Δημιουργία προθεσμιακής αγοράς προϊόντων υποχρεωτικής φυσικής παράδοσης (forward contracts).
- 2) Δυνατότητα για διμερή συμβόλαια μεταξύ παραγωγών και προμηθευτών εκτός ημερήσιας αγοράς.
- 3) Εφαρμογή περιορισμού μέγιστης ποσότητας προθεσμιακών ή διμερών συναλλαγών (ως ποσοστό του χαρτοφυλακίου) της εταιρείας με τη δεσπόζουσα θέση στη δραστηριότητα της προμήθειας, προκειμένου να διατηρηθεί η ρευστότητα της ημερήσιας αγοράς.
- 4) Διατήρηση κεντρικού προγραμματισμού και κατανομής σε πραγματικό χρόνο των μονάδων παραγωγής από το Διαχειριστή του Συστήματος.
- 5) Προσφορές ανά μονάδα (όπως στην Ιταλία), και όχι ανά χαρτοφυλάκιο μονάδων (όπως π.χ. στη Γαλλία, Γερμανία).
- 6) Αλλαγή κανόνων της ημερήσιας αγοράς, καθώς και του τρόπου υποβολής προσφορών για τους συμμετέχοντες. Συγκεκριμένα, προτείνεται να εξεταστούν οι τύποι προσφορών που υπάρχουν στις Ευρωπαϊκές αγορές ηλεκτρικής ενέργειας (μπλοκ και σύνθετες προσφορές).

⁽²⁾ α) [Μελέτη ΡΑΕ με τίτλο «Αρχές Αναδιοργάνωσης της Εγχώριας Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας / Οδικός Χάρτης και Σχέδιο Δράσης της ΡΑΕ στο πλαίσιο ολοκλήρωσης της ενοποιημένης ευρωπαϊκής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας»](#), Δεκέμβριος 2011.

β) [Μελέτη ΡΑΕ & ΑΔΜΗΕ για την «Αναδιάρθρωση της εγχώριας χονδρεμπορικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, στο πλαίσιο ολοκλήρωσης της ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς»](#), Δεκέμβριος 2012.

- 7) Αλλαγή της μεθόδου επίλυσης του Ημερήσιου Ενεργειακού Προγραμματισμού (ΗΕΠ), με άρση όλων των τεχνικών περιορισμών του Συστήματος Μεταφοράς και των μονάδων παραγωγής από την επίλυση της ημερήσιας αγοράς.
- 8) Δημιουργία ενδοημερήσιας αγοράς (continuous intra-day trading), στην οποία οι συμμετέχοντες θα μπορούν να διορθώνουν τις καθαρές θέσεις τους (net positions), προκειμένου να μην υπόκεινται σε ποινές λόγω απόκλισης της θέσης τους από τις πωλούμενες/αγορασθείσες ποσότητες σε πραγματικό χρόνο.
- 9) Δημιουργία ξεχωριστής αγοράς επικουρικών υπηρεσιών για τη διασφάλιση των αναγκαίων εφεδρειών για την ασφαλή λειτουργία του Συστήματος σε πραγματικό χρόνο. Η προμήθεια των επικουρικών υπηρεσιών προτείνεται να γίνεται σε ημερήσιο επίπεδο, μετά την ημερήσια αγορά και πριν τον πραγματικό χρόνο.
- 10) Δημιουργία αγοράς εξισορρόπησης (balancing market), με προσφορές για αύξηση και μείωση παραγωγής από τις μονάδες παραγωγής ή/και με προσφορές για αύξηση και μείωση της κατανάλωσης, για την εξισορρόπηση της παραγωγής και κατανάλωσης του Συστήματος σε πραγματικό χρόνο.
- 11) Υπολογισμός των αποκλίσεων ανά μονάδα παραγωγής και ανά χαρτοφυλάκιο φορτίου (για κάθε Προμηθευτή).
- 12) Σταδιακή μεταφορά της ευθύνης για την πρόβλεψη της παραγωγής από ΑΠΕ, από το Διαχειριστή του Συστήματος στους παραγωγούς ΑΠΕ, καθώς και σταδιακή ενσωμάτωση των ΑΠΕ στην αγορά.

Οι παραπάνω ρυθμίσεις αναλύονται εκτενώς στη δεύτερη Φάση του έργου που βρίσκεται ήδη σε εξέλιξη, και η οποία περιλαμβάνει τη διαμόρφωση αναλυτικού χρονοδιαγράμματος εργασιών (Roadmap) που πρέπει να εκτελεστούν από τη ΡΑΕ και τους φορείς της χονδρεμπορικής αγοράς (ΑΔΜΗΕ και ΛΑΓΗΕ), προκειμένου να εφαρμοστούν επιτυχώς οι ρυθμίσεις αυτές. Οι εν λόγω ρυθμίσεις κρίνονται αναγκαίες, προκειμένου η Ελληνική χονδρεμπορική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας να καταστεί πλήρως συμβατή με το Ευρωπαϊκό "Target Model", όπως αυτό περιγράφεται στους Κώδικες Δικτύου (Network Codes) του ENTSO-E και των σχετικών υποστηρικτικών τους κειμένων.

Στο πλαίσιο της τρίτης Φάσης του έργου, θα εκτελεστούν προσομοιώσεις της ημερήσιας αγοράς με ειδικευμένο λογισμικό ενεργειακών αγορών για να αξιολογηθεί ο βέλτιστος τρόπος προσφοράς από την κυρίαρχη επιχείρηση και τους ιδιώτες παραγωγούς, βάσει των νέων τύπων προσφορών, καθώς και η επίπτωση χρήσης κάθε τύπου προσφορών έγχυσης στα αποτελέσματα της ημερήσιας αγοράς. Συγκεκριμένα, θα εφαρμοστούν:

- α) Απλές ωριαίες προσφορές, όπως υποβάλλονται σήμερα στην Ελλάδα.

- β) Προσφορές σε μπλοκ, όπως υποβάλλονται σήμερα στις αγορές της Δυτικοκεντρικής Ευρώπης (Γαλλία, Γερμανία, Βέλγιο, Ολλανδία, κ.α.).
- γ) Σύνθετες προσφορές, με Συνθήκη Ελάχιστου Εισοδήματος, Συνθήκη Κλίσης Φόρτισης, Συνθήκη Προγραμματισμένης Διακοπής ή Συνθήκη Αδιαιρετότητας. Οι συγκεκριμένες προσφορές υποβάλλονται σήμερα στην Ιβηρική αγορά (Ισπανία, Πορτογαλία).

Επιπλέον, θα εκτελεστούν προσομοιώσεις της ημερήσιας αγοράς με διαφορετικά επίπεδα εφαρμογής του περιορισμού μέγιστης ποσότητας προθεσμιακών ή διμερών συναλλαγών (ως ποσοστό του χαρτοφυλακίου) για την εταιρεία με δεσπίζουσα θέση στη δραστηριότητα της προμήθειας, και θα αναλυθούν τα αποτελέσματα.

Η ανάλυση θα γίνει σε ημερήσιο επίπεδο, για τέσσερις (4) χαρακτηριστικές εβδομάδες του έτους (μία ανά εποχή), και τα αποτελέσματα θα συγκριθούν με την τρέχουσα επίλυση του Ημερήσιου Ενεργειακού Προγραμματισμού (ΗΕΠ). Επίσης, θα αξιολογηθεί και θα ποσοτικοποιηθεί το ρίσκο των παραγωγών από την αλλαγή του τρόπου υποβολής των προσφορών έγχυσης. Θα ακολουθήσει ανάλυση της προκύπτουσας Οριακής Τιμής Συστήματος και οικονομική ανάλυση των εσόδων των παραγωγών από τη νέα ημερήσια αγορά, σε σχέση με την τρέχουσα κατάσταση.

Με την ολοκλήρωση του όλου έργου, το Σεπτέμβριο του 2014, θα τεθεί σε δημόσια διαβούλευση ο εκπονηθείς αναλυτικός επανασχεδιασμός της αγοράς, ώστε όλοι οι φορείς και οι συμμετέχοντες σε αυτήν να καταθέσουν τις απόψεις και τους προβληματισμούς τους. Μετά την επεξεργασία των απόψεων που θα κατατεθούν στο πλαίσιο της δημόσιας αυτής διαβούλευσης, οι τρεις φορείς (ΡΑΕ-ΑΔΜΗΕ-ΛΑΓΗΕ) θα καταθέσουν την τελική, από κοινού πρότασή τους προς την Πολιτεία σχετικά με την αναδιοργάνωση της λειτουργίας της χονδρεμπορικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στη χώρα μας.

Ο εξορθολογισμός και η πραγματική απελευθέρωση της εγχώριας αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, πρωτίστως προς όφελος του Έλληνα καταναλωτή και της εθνικής οικονομίας, αναμένεται να προχωρήσουν ουσιαστικά, κάτω από τη δημιουργική πίεση που ασκεί ήδη η ενοποιούμενη, με ταχείς ρυθμούς, ευρωπαϊκή αγορά ενέργειας, μέσω της σύζευξης των εθνικών και περιφερειακών αγορών που βρίσκεται πλέον σε εξέλιξη⁽³⁾. Οι τρεις εθνικοί φορείς (ΡΑΕ-ΑΔΜΗΕ-ΛΑΓΗΕ), σε στενή και αποδοτική συνεργασία μεταξύ τους, αλλά και με τις αντίστοιχες ευρωπαϊκές αρχές και οργανισμούς (Ευρωπαϊκή Επιτροπή/DG Energy & DG Competition, ACER, CEER, ENTSO-E, EUROPEX, κ.ά.), θα συμβάλλουν αποφασιστικά, στο πλαίσιο του θεσμικού τους ρόλου και με βασικό οδηγό πορείας τις απαιτήσεις του Μοντέλου Στόχου, στην αναδιοργάνωση, ομαλή μετάβαση και αποδοτική ένταξη της ενεργειακής αγοράς της χώρας μας στην ενιαία ευρωπαϊκή αγορά.

⁽³⁾ Από τις 4 Φεβρουαρίου 2014, οι προ-ημερήσιες αγορές της περιφέρειας της Βορειοδυτικής Ευρώπης (NWE) λειτουργούν συζευγμένα, ενώ πρόσφατα (14 Μαΐου 2014) συνδέθηκαν και οι σχετικές αγορές της Ιβηρικής χερσονήσου.